

13.1.2021

Ekskrementer og medicinrester forurener havet omkring danske havbrug - Danmarks Naturfredningsforening

[dn.dk](https://www.dn.dk) / [Nyheder](#) / Ekskrementer og medicinrester forurener havet omkring danske havbrug

Nyhed

Ekskrementer og medicinrester forurener havet omkring danske havbrug

Ekskrementer fra fisk, rester af foder og medicinrester forurener havet omkring danske havbrug. En kommende havplan bør forhindre nye brug og skåne naturen i havet.

27. oktober 2020

Når du sætter tænderne i en stor regnbueørred, er der stor sandsynlighed for, at den kommer fra et bur ude på havet. Et havbrug, hvor fisk opdrættes i åbne netbure for at ende på vores middagstallerken. Lidt ligesom et landbrug med slagtesvin eller -køer, bare ude på vandet.

I 2018 var der 19 havbrug i Danmark, som i gennemsnit producerede 757 ton fisk hver - primært regnbueørreder. Men havbrugene er dyre for det danske havmiljø. Havbrugene forurener nemlig havet under og rundt omkring sig og påvirker det naturlige plante- og dyreliv i havet.

Når fiskene fodres, udledes fosfor, kvælstof og organisk materiale fra foderet og fiskenes afføring. Det hele koncentrerer på mindre plads, end hvis fiskene svømmede frit omkring i havet og voksede og formerede sig i naturligt tempo.

Ekskrementer og rester af foder synker også til bunds under netburene, hvilket påvirker havbundens plante- og dyreliv negativt.

Derudover udledes medicinrester og kobber fra antibegroningsmiddel på nettene til det omgivende hav. En forurening, som det er svært at kontrollere og begrænse netop i havet.

Havplan skal sætte en stopper for flere nye havbrug

For at beskytte havmiljøet har regeringen med miljøminister Lea Wermelin i spidsen meldt ud, at der sættes en stopper for flere nye havbrug i de danske farvande og for udvidelse af de eksisterende brug.

- Det er afgørende, at regeringen holder fast i beslutningen og ikke udlægger nye zoner til havbrug i forbindelse med havplanen. Det ville hænge rigtigt dårligt sammen med både miljøministerens beslutning og med behovet for at skabe mere plads til havnatur og opnå god økologisk tilstand i havet, siger Henning Mørk Jørgensen, der er havmiljørådgiver i Danmarks Naturfredningsforening.

Ifølge Miljø- og Fødevarerministeriet har den gennemsnitlige årlige udledning fra Danmarks 19 havbrug været nogenlunde uændret på ca. 330 ton kvælstof og 35 ton fosfor i perioden 2011-2018. Dog med en svag stigning i 2018.

- Fiskeproduktion i åbne havbure er en utidssvarende og forurenende teknologi, fordi fiskenes afføring og foderspild forurener direkte i vandmiljøet uden muligheder for rensning, siger Henning Mørk Jørgensen.

Hjælp dyrene i havet nu

- Havbrug er bur på havet, hvor fiskene fodres op for at ende på din middagstallerken. Havbrug bidrager med massive mængder forurening til havet fra fiskenes ekskrementer, medicin og foder.
- Lige nu arbejder regeringen på en plan for, hvordan pladsen på havet skal forvaltes de næste ti år frem i tiden. Havplanen bør ikke medføre mere plads til havbrug i danske farvande, men omvendt fokusere på at skabe et renere og sundere havmiljø.
- Du kan hjælpe os med at påvirke havplanen! Skriv under og støt kravet om, at 30 procent af havet skal beskyttes.

Havplanen bør begrænse truslerne mod havmiljøet

Forskere over hele verden peger sammen med EU og FN på, at vi skal reservere mindst 30 procent af havet til natur- og dyreliv, hvis vi skal gøre os håb om at vende naturens tilbagegang i havet.

Havets fisk, pattedyr, planter, bunddyr og bløddyr er over en bred kam truet af flere ting, men generelt er et dårligt og forurenede havmiljø i dag virkeligheden for næsten dem alle.

I den sammenhæng kan havplanen komme til at spille en afgørende rolle for dyr og planter, der lever, yngler eller passerer igennem danske farvande.

- Havplanen har som bunden opgave at sikre, at den fremtidige brug af havet sker bæredygtigt. Regeringen har afgjort ikke løst opgaven, hvis planen prioriterer plads til ikke-bæredygtige erhverv som havbrug på bekostning af havnaturen, siger havmiljørådgiver Henning Mørk Jørgensen, Danmarks Naturfredningsforening.

Skriv under og vær med til beskytte naturen i havet

Havplanen skal gælde de næste ti år, så det er nu, vi skal have reserveret plads til havnaturen.

Saltvandsdambrug bør erstatte bure på havet

Havbrug er opdræt af fisk i åbne netbure på havet, mens saltvandsdambrug pumper saltvand ind til fiskene i produktionsbeholdere.

De landbaserede saltvandsdambrug har en lang række åbenlyse fordele sammenlignet med netbursanlæggene:

- Saltvandsdambrug renses i dag, og i stigende grad efterhånden som teknologien udvikles og forfines, sit spildevand for kvælstof, fosfor og organisk stof (BI5) samt medicin og hjælpestoffer.
- Saltvandsdambrug opsamler foderspild og fiskefækalier i slammet, som kan nyttiggøres til biogas og gødning.
- Saltvandsdambrug har minimal anvendelse af medicin og hjælpestoffer på grund af deres vandbehandling (UV og filtre) og styring af temperatur, iltindhold osv.
- Saltvandsdambrug indebærer ikke problemer med lakselus, feromonpåvirkning af vildfisk, rømning af opdrætsfisk og havari som åbne buranlæg til havs.
- Saltvandsdambrug har et større energiforbrug end åbne buranlæg til havs – en indlysende omkostning ved anvendelse af pumpe- og renseteknologi, men det bør ikke være en hæmsko med vedvarende energikilder til rådighed.

Henning Mørk Jørgensen

Rådgiver vandmiljø, hav- og fiskeripolitik

E-mailadresse

hmj@dn.dk

Mobil

+45 31 19 32 35

